

Väljaandja:	Rahandusminister
Akti liik:	määrus
Teksti liik:	terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	11.07.2022
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	28.02.2023
Avaldamismärge:	RT I, 08.07.2022, 4

Rahapesu Andmebüroo põhimäärus

Vastu võetud 06.11.2020 nr 39

[RT I, 10.11.2020, 16](#)

jõustumine 01.01.2021

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
04.07.2022	RT I, 08.07.2022, 1	11.07.2022

Määrus kehtestatakse [Vabariigi Valitsuse seaduse](#) § 42 lõike 1 alusel.

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Rahapesu Andmebüroo staatus

(1) Rahapesu Andmebüroo on Rahandusministeeriumi valitsemisalasse kuuluv valitsusasutus, kes täidab seadusest ja teistest õigusaktidest tulenevaid ülesandeid, teostab riiklikku järelevalvet ning kohaldab riiklikku sundi seaduses ette nähtud alustel ja ulatuses. Rahapesu andmebüroo täidab rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seadusest tulenevaid ülesandeid sõltumatult ja võtab nimetatud seaduses sätestatud tegevust puudutavaid otsuseid vastu iseseisvalt.

(2) Oma ülesannete täitmisel esindab Rahapesu Andmebüroo riiki.

§ 2. Eelarve ja pitsat

(1) Rahapesu Andmebüroo kulud kaetakse riigieelarvest. Rahapesu Andmebürool on oma eelarve, mille kinnitab, mida muudab ja mille täitmist kontrollib rahandusminister seaduses kehtestatud korras.

(2) Rahapesu Andmebürool on oma nimega dokumendiplangid, mille kasutamise kord määratakse kindlaks Rahapesu Andmebüroo asjaajamiskorras.

(3) Rahapesu Andmebürool on sõõrikujuline 35 mm läbimõõduga pitsat, mille keskel on väikese riigivapi kujutis ja millel on sõõri äärt mööda sõnad „Rahapesu Andmebüroo”.

§ 3. Aruandekohustus

Rahapesu Andmebüroo on aruandekohustuslik rahandusministri ees, kes suunab ja koordineerib tema tegevust ning teostab tema üle seaduses sätestatud ulatuses teenistuslikku järelevalvet.

§ 4. Asukoht

Rahapesu Andmebüroo asub Tallinnas.

§ 5. Rahapesu Andmebüroo ingliskeelne nimetus

Rahapesu Andmebüroo ingliskeelne nimetus on *Financial Intelligence Unit*.

2. peatükk

Tegevusvaldkond ja ülesanded

§ 6. Rahapesu Andmebüroo tegevusvaldkond

Rahapesu Andmebüroo tegevusvaldkond on rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamine ja rahvusvahelise finantssanktsiooni rakendamise tagamine.
[RT I, 08.07.2022, 1- jõust. 11.07.2022]

§ 7. Rahapesu Andmebüroo ülesanded

Rahapesu Andmebüroo ülesanded on:

- 1) rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamine, sellele viitava teabe vastuvõtmine, kogumine, väljanõudmine, registreerimine, töötlemine, analüüsimine ja edastamine;
- 2) strateegiline analüüs, mis käsitleb rahapesu ja terrorismi rahastamise riske, ohte, suundumusi, mustreid ning toimimisviise;
- 3) seaduses sätestatud alustel ja ulatuses riikliku sunni rakendamine;
- 4) järelevalve tegemine kohustatud isikute tegevuse üle rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduse täitmisel, kui õigusaktiga ei ole sätestatud teisiti;
- 5) rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise ja tuvastamise alane avalikkuse teavitamine ning koondülevaate koostamine ja avaldamine vähemalt üks kord aastas;
- 6) koostöö kohustatud isikute, pädevate järelevalveasutuste ja uurimisasutustega rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamisel;
- 7) kohustatud isiku töötajate, uurijate, prokuröride ja kohtunike koolitamine rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamisega seonduvates küsimustes;
- 8) rahvusvahelise sanktsiooni seadusest tulenevate ülesannete täitmine;
- 9) rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduses ja rahvusvahelise sanktsiooni seaduses sätestatud väärtegade menetlemine;
- 10) tegevuslubade taotluste lahendamine, majandustegevuse peatamine või keelamine või tegevusloa peatamine või kehtetuks tunnistamine majandustegevuse seadustiku üldosa seaduses sätestatud korras, arvestades rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduse erisusi;
- 11) koostöö teiste ametiasutuste, välisriikide asjakohaste ametiasutuste ja rahvusvaheliste organisatsioonidega, sh välissuhtlemise ja teabevahetuse korraldamine;
- 12) muude Rahapesu Andmebüroole õigusaktiga pandud ülesannete täitmine.

3. peatükk Struktuur

§ 8. Rahapesu Andmebüroo teenistuskohdade koosseisu kinnitamine

Rahapesu Andmebüroo teenistuskohdade koosseisu kinnitab rahandusminister või tema volitusel Rahapesu Andmebüroo juht (edaspidi *juht*).

§ 9. Rahapesu Andmebüroo struktuuriüksused

- (1) Rahapesu Andmebüroo struktuuriüksused on osakonnad.
- (2) Osakonna koosseisu võivad kuuluda talitused.
- (3) Rahapesu Andmebüroo struktuuriüksuste ülesanded ja pädevus täpsustatakse juhi poolt kinnitatavates struktuuriüksuste põhimäärustes.
- (4) Rahapesu Andmebüroo struktuuri võivad kuuluda juhile või asejuhile alluvad väljaspool struktuuriüksusi asuvate teenistujate ameti- või töökohad.
[RT I, 08.07.2022, 1- jõust. 11.07.2022]
- (5) Väljaspool struktuuriüksusi asuvate teenistujate tööülesanded, õigused ja vastutus määratletakse vastavalt juhi kinnitatud ametijuhendiga või töölepingus.

§ 10. Rahapesu Andmebüroo osakonnad

Rahapesu Andmebüroo osakonnad on:

- 1) arendus- ja tugiosakond;
- 2) rahvusvahelise finantssanktsiooni ja terrorismi rahastamise tõkestamise osakond;
- 3) juhtumianalüüsi osakond;
- 4) järelevalveosakond;
- 5) strateegilise analüüsi osakond;
- 6) õiguse ja sunni rakendamise osakond.
[RT I, 08.07.2022, 1- jõust. 11.07.2022]

§ 10¹. Arendus- ja tugiosakond

Arendus- ja tugiosakonna põhiülesandeks on Rahapesu Andmebüroo põhitegevuste toetamine, muu hulgas:

- 1) info- ja kommunikatsioonitehnoloogia alase tegevuse korraldamine;
- 2) asjaajamise ja dokumendihaldusalase tegevuse korraldamine;
- 3) finantshalduse korraldamine;
- 4) kommunikatsiooni korraldamine;
- 5) personalijuhtimine;
- 6) Rahapesu Andmebüroo valduses oleva riigivara haldamise korraldamine.

[RT I, 08.07.2022, 1- jõust. 11.07.2022]

§ 10². Rahvusvahelise finantssanktsiooni ja terrorismi rahastamise tõkestamise osakond

Rahvusvahelise finantssanktsiooni ja terrorismi rahastamise tõkestamise osakonna põhiülesanded on:

- 1) finantssanktsiooni kohaldamise ja terrorismi rahastamisega seotud teabe vastuvõtmine, kogumine, väljanõudmine, töötlemine, analüüsimine ja kontrollimine;
- 2) finantssanktsiooniga seotud päringutele vastamine ning haldusaktide andmine ja toimingute tegemine vastavalt rahvusvahelist sanktsiooni kehtestavas või rakendavas õigusaktis sätestatule;
- 3) finantssanktsioonist kõrvalehoidumisele või rikkumisele ja terrorismi rahastamise kahtlusele ning sellega seotud kuritegudele viitava teabe edastamine uurimisasutustele, prokuratuurile ja teistele pädevatele asutustele;
- 4) finantssanktsiooni ja terrorismi rahastamise ning sellega seotud kuritegude tõkestamise ja analüüsimise eesmärgil teabe vahetamine vastavalt rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduses ning rahvusvahelise sanktsiooni seaduses sätestatule.

[RT I, 08.07.2022, 1- jõust. 11.07.2022]

§ 11. Juhtumianalüüsi osakond

Juhtumianalüüsi osakonna põhiülesanded on:

- 1) rahapesule viitava teabe vastuvõtmine, kogumine, väljanõudmine, töötlemine, analüüsimine ja kontrollimine;
- 2) rahapesu kahtlusele ja sellega seotud kuritegudele viitava teabe edastamine uurimisasutustele, prokuratuurile ja teistele pädevatele asutustele;
- 3) rahapesu ja sellega seotud kuritegude tõkestamise ning analüüsimise eesmärgil teabe vahetamine vastavalt rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduses sätestatule;
- 4) Rahapesu Andmebüroo rahvusvahelise infovahetuse korraldamine.

[RT I, 08.07.2022, 1- jõust. 11.07.2022]

§ 12. Järelevalveosakond

Järelevalveosakonna põhiülesanded on:

- 1) järelevalve tegemine kohustatud isikute tegevuse üle rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduse täitmisel ning erikohustusega isikute üle rahvusvahelise sanktsiooni seaduse ja selle alusel kehtestatud õigusaktide täitmisel;
- 2) rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduses sätestatud tegevuslubadega seotud menetluste läbiviimine.

[RT I, 08.07.2022, 1- jõust. 11.07.2022]

§ 13. Strateegilise analüüsi osakond

Strateegilise analüüsi osakonna põhiülesanneteks on rahapesu ja terrorismi rahastamise riske, ohte, suundumusi, mustreid ning toimimisviise käsitlevate uuringute ja analüüside läbiviimine.

§ 13¹. Õiguse ja sunni rakendamise osakond

Õiguse ja sunni rakendamise osakonna põhiülesanded on:

- 1) Rahapesu Andmebüroo esindamine kohtumenetluses ning muudes õiguslikes küsimustes või aruteludes;
- 2) Rahapesu Andmebüroo tegevusvaldkonda puudutavate õigusaktide eelnõude kohta arvamuste andmine ning vajaduse korral õigusaktide eelnõude väljatöötamises osalemine;
- 3) teiste struktuuriüksuste juriidiline nõustamine;
- 4) rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduses ja rahvusvahelise sanktsiooni seaduses sätestatud väärtegade menetlemine ja sunni rakendamine.

[RT I, 08.07.2022, 1- jõust. 11.07.2022]

§ 14. Üldosakond

[Kehtetu -RT I, 08.07.2022, 1- jõust. 11.07.2022]

4. peatükk

Juhtimise korraldus

§ 15. Rahapesu Andmebüroo juhtimine

(1) Rahapesu Andmebüroo juhivad juht, kelle nimetab ametisse ja vabastab ametist Vabariigi Valitsus rahandusministri ettepanekul.

(2) Rahapesu Andmebüroo juhil võivad olla asejuhid, kelle täpsemad teenistusülesanded, õigused ja vastutusvaldkonnad määratakse juhi kinnitatud ametijuhendiga.
[RT I, 08.07.2022, 1- jõust. 11.07.2022]

(3) Osakonnad alluvad juhile või tema asejuhile vahetult alluvate osakonnajuhatajate kaudu. Juht või tema asejuht koordineerib, suunab ja kontrollib osakonnajuhatajate tegevust.
[RT I, 08.07.2022, 1- jõust. 11.07.2022]

§ 16. Juht

(1) Juht:

1) juhivad Rahapesu Andmebüroo tööd ja korraldab Rahapesu Andmebüroo struktuuriüksuste juhtide või asejuhtide kaudu Rahapesu Andmebüroo pädevusse kuuluvate ülesannete täitmist ning vastutab Rahapesu Andmebüroo tegevuse tulemuste eest;

[RT I, 08.07.2022, 1- jõust. 11.07.2022]

2) sõlmib Rahapesu Andmebüroo nimel lepinguid, esindab Rahapesu Andmebürood ning annab üld- ja erivolitusi Rahapesu Andmebüroo esindamiseks (sealhulgas avalik-õiguslike haldustoimingute sooritamiseks ja esindamiseks kohtumenetluses ning tsiviilõiguslikes suhetes);

3) vastutab Rahapesu Andmebüroo tegevust korraldavate õigusaktide täpse ja otstarbeka täitmise eest ning annab aru rahandusministriale;

4) teostab teenistuslikku järelevalvet või annab selleks ülesande vastavalt käesoleva määruse 5. peatükile;

5) nimetab ametisse ja vabastab ametist Rahapesu Andmebüroo ametnikud ning sõlmib, muudab ja lõpetab Rahapesu Andmebüroo töötajatega töölepinguid;

6) kinnitab Rahapesu Andmebüroo töökorralduse reeglid, asjaajamiskorra ja muud sisemist töökorraldust reguleerivad juhendid ning korrad, struktuuriüksuste põhimäärused, ametnike ja töötajate ametijuhendid jmt vastavuses kehtivate õigusaktidega;

7) esitab rahandusministriale ettepanekuid Rahapesu Andmebüroo tulude ning kulude eelarve kohta ja valvab eelarve otstarbeka täitmise üle;

8) teeb rahandusministriale ettepanekuid Rahapesu Andmebüroo tegevusvaldkonna korraldamiseks;

9) moodustab nõuandva õigusega alalisi või ajutisi komisjone, nõukogusid ja töörühmi ning määrab nende ülesanded ja töökorra;

10) annab õigusaktides sätestatud alustel ettekirjutusi ja muid haldusakte;

11) korraldab Rahapesu Andmebüroo valdusse antud riigivara heaperemehelikku kasutamist kooskõlas riigivaraasendusega;

12) sõlmib oma pädevuse piires kokkuleppeid välisriikide ja rahvusvaheliste asjaomaste organisatsioonidega;

13) täidab muid õigusaktidest tulenevaid ülesandeid.

(2) Juhil on õigus anda oma pädevuse piires õigusaktide alusel ning nende täitmiseks käskkirju, suulisi ja kirjalikke korraldusi.

§ 17. Juhi asendamine

Juhi äraolekul toimub juhi asendamine allolevas järjekorras:

1) juhi määratud asejuht;

2) juhi määratud Rahapesu Andmebüroo osakonnajuhataja.

[RT I, 08.07.2022, 1- jõust. 11.07.2022]

§ 18. Rahapesu Andmebüroo struktuuriüksuste juhtimine

(1) Rahapesu Andmebüroo osakonda juhivad osakonnajuhataja, kes allub vahetult juhile või asejuhile.
[RT I, 08.07.2022, 1- jõust. 11.07.2022]

(2) Osakonnajuhataja:

1) vastutab tema poolt juhitud osakonnale pandud ülesannete õiguspärase, õigeaegse ja asjatundliku täitmise eest ning kontrollib temale alluvate teenistujate teenistuskohustuste täitmist;

2) annab vahetule juhile aru osakonna tegevusest;

3) annab alluvatele teenistujatele korraldusi osakonna ülesannete täitmiseks;

4) täidab temale vahetu juhi ja kõrgemalseisva juhi poolt antud korraldused või teatab nende täitmise takistustest;

5) teeb vahetule juhile ettepanekuid osakonna struktuuri, koosseisu ja töökorralduse muutmiseks ning teenistujate motiveerimiseks ja vajadusel hoiatuste tegemiseks või distsiplinaar karistuste määramiseks;

6) taotleb osakonna ülesannete täitmiseks vajalikke vahendeid ning korraldab nende nõuetekohase hoidmise, hooldamise ja kasutamise;

7) taotleb osakonna teenistujatele täienduskoolitust teenistuskohustuste tulemuslikumaks täitmiseks;

- 8) esindab osakonda ja esitab osakonna nimel arvamusi ja kooskõlastusi;
9) allkirjastab osakonnas koostatud kirjad ja dokumendid, millega ei võeta rahalisi ega muid varalisi kohustusi ning ei anta õigusi ega panda kohustusi Rahapesu Andmebüroo välistele isikutele, kui õigusakt ei sätesta teisiti.

5. peatükk

Teenistuslik järelevalve

§ 19. Teenistuslik järelevalve

(1) Juht teostab seadusega ette nähtud korras teenistuslikku järelevalvet Rahapesu Andmebüroo struktuuriüksuste ja teenistujate tegevuse üle.

(2) Juht võib teenistusliku järelevalve vahetu teostamise teha ülesandeks asejuhile või osakonna juhatajale või muule ametnikule.

[RT I, 08.07.2022, 1- jõust. 11.07.2022]

6. peatükk

Ümberkorraldamine ja lõpetamine

§ 20. Rahapesu Andmebüroo ümberkorraldamine ja lõpetamine

Rahapesu Andmebüroo korraldatakse ümber või lõpetatakse seaduse alusel.

§ 21. Registritoimingud

Rahapesu Andmebüroo registreeritakse seaduses sätestatud korras.

§ 22. Määruse jõustumine

Määrus jõustub 2021. aasta 1. jaanuaril.